

รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี*

TYPES OF USING INSTRUCTIONAL MEDIA TECHNOLOGY OF CHILD DEVELOPMENT CENTER UNDER THE LOCAL GOVERNMENT ORGANIZATION UDONTTHANI

กมลพร จารุไชยกูล

Kamonporn Jaruchaikoon

บุษกร สุขแสน

Bussagorn Suksan

ธนกฤต ทูริสุทธิ์

Tanakrit Thurisut

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udon Thani Rajabhat University, Thailand

E-mail: poui-dit@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน และเพื่อพัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี วิจัย 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่มีอยู่ในบริบทนั้น และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี วิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย 15 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิจัยเชิงปริมาณ ประชากร 250 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี วิจัยเชิงคุณภาพ ร่างรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน กลุ่มเป้าหมาย 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึก ประเด็นการประชุม และวิจัยเชิงปริมาณ ประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม กลุ่มเป้าหมาย 30 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความคาดหวังการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรียงตามลำดับความสำคัญ 5 ลำดับ ได้แก่

* Received 6 August 2020; Revised 7 October 2020; Accepted 10 October 2020

1.1) เทคโนโลยีสิ่งพิมพ์ 1.2) เทคโนโลยีโสตทัศนูปกรณ์ 1.3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 1.4) เทคโนโลยีบูรณาการ และ 1.5) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ 2) การพัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทั้งหมด 5 ด้าน 26 กิจกรรม และมีความเป็นไปได้และความเหมาะสมทุกด้าน
คำสำคัญ: รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยี, การใช้สื่อเทคโนโลยี, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The Objectives of this research article were to study the problems and needs of using Instructional Media Technology of Child Development Center, and to Develop the forms of using Instructional Media Technology of Child Development Center Under the local government organization Udonthani: consisted of 2 phases. Phase 1 study the problems and needs of using Instructional Media Technology in each role and needs of development in Instructional Media Technology of Child Development Center Under the local government organization Udonthani, using in a qualitative research. The sample were 15 people the tool used was interview. A quantitative research; of the sample total of 250 people; a questioner is used. Analyze the data by using basic statistics. Phase 2 develop the use Instructional Media Technology, using qualitative research by seminars of 20 experts, interviews, notes to get suggestions and comments in order to have a relationship and coherence of various elements, including principles, objectives activities for developing indicators and evaluation methods and the research population was 30 people by using a quantitative research. Analyze the data by using basic statistics. The Result showed as Follows: 1) the result of the study shows the problems and needs of using Instructional Media Technology of Child Development Center Under the local government organization in 5 levels which are 1.1) the technology Printed media 1.2) Audio-visual technology 1.3) Computer technology 5.4) Integrated technology and 5.5) Electronic teaching and learning media. 2) Development in using the type of Instructional Media technology of child development center under the local government organization in 5 levels, 26 activities. The result of satisfaction, possibility and suitability found that possibility.

Keywords: Types of Using Instructional Media Technology, Using Instructional Media Technology, Child Development Center

บทนำ

ในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมากมาย โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อการศึกษาของเด็กปฐมวัย ตัวอย่างเช่น การเรียนรู้เรื่องการอ่าน A – Z โดยให้เด็กดูผ่านแอปพลิเคชันที่สามารถส่องไปบนหนังสือ (AR Book) โดยเป้าหมายของการศึกษาได้เพิ่มมิติด้านเทคโนโลยีเข้าไป เพื่อเป็นสื่อกลางที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและปรับตัวให้เข้ากับสังคมแห่งเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น หน้าที่ของสังคม ครอบครัว และครู คือการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ไม่กลายเป็นผู้มีช่องว่างของเทคโนโลยี ที่มีผลต่อการขาดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างทันต่อเหตุการณ์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามในวงวิชาการของการศึกษาปฐมวัยได้มีการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในเด็กปฐมวัยไว้ทั้งในด้านบวกและด้านต่างออกไป ดังความเห็นของสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยซึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับเด็กปฐมวัยไว้ว่า ถึงแม้จะมีผลงานการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงผลในเชิงบวกของการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ พัฒนาการของเด็ก แต่ขณะเดียวกันก็ชี้ให้เห็นว่า การนำคอมพิวเตอร์มาใช้จัดกิจกรรมนั้น ยังไม่แสดงถึงคุณค่าที่มีต่อการพัฒนาเด็กเทียบเท่ากับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมศิลปะ การเล่นบล็อก เล่นน้ำ เล่นทราย หนังสือ หนังสือนิทาน ภาพระบายสี ภาพถ่ายจากสื่อดิจิทัล กิจกรรมสมมติ ฯลฯ ที่จัดอยู่ตามปกติในชั้นเรียนของเด็กเท่าใดนัก และมีข้อคิดเห็นที่ว่า ถึงแม้คอมพิวเตอร์จะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย แต่ก็มีโอกาสที่จะถูกนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมและอาจให้ผลตรงข้ามกับที่คาดหวังไว้ สิ่งสำคัญในการนำคอมพิวเตอร์มาเป็นกิจกรรมหรือเครื่องมือสำหรับเด็กคือซอฟต์แวร์ ต้องมีการเลือกสรรอย่างดีและมีความเหมาะสมเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และการคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างแท้จริงและจัดเวลาของการเล่นให้มีความสมดุลและเหมาะสม มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องเล่นชนิดอื่น ๆ ในห้องเรียน และปัญหาที่สำคัญอีกประการคือการเรียนการสอนมีการพัฒนาสู่อนาคตอย่างไม่สิ้นสุด การศึกษาไทยครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียน ชนิตร ภูกาญจน์ กล่าวว่า การเรียนรู้ในสังคมยุคใหม่ครูต้องมีกลยุทธ์ในการสอน และต้องไม่เน้นเนื้อหาเพียงวิชาใดวิชาหนึ่ง ต้องเรียนรู้เนื้อหาให้ได้ทุก ๆ วิชา นอกจากนี้ยังต้องคอยสังเกตภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ เพื่อไว้ปรับเปลี่ยนการสอนไม่ให้เกิดรู้สึกเบื่อ ครูต้องมีแนวทางในการสอนที่ทันสมัย (ชนิตร ภูกาญจน์, 2556) ส่วนจันทวรรณ ปิยะวัฒน์ กล่าวว่า ปัญหาเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยส่วนใหญ่ได้แก่ปัญหาความพร้อมของผู้สอน ครูยังขาดความ

พร้อมในการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูผู้สอนขาดความรู้ขาดประสบการณ์และความชำนาญในการใช้สื่อเพื่อสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี (จันทวรรณ ปิยะวัฒน์, 2555) และสุวัฒน์ ธรรมสุนทร กล่าวว่าปัญหาวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านสภาพการเรียนการสอนเด็กมีความแตกต่างกันด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม ปัญหาสุขภาพต่าง ๆ นี้ก็ทำให้เด็กมีการตอบสนองรับรู้การเรียนการสอนได้ไม่เท่ากันทำให้มีผลต่อสภาพการเรียนการสอน (สุวัฒน์ ธรรมสุนทร, 2555) และ จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ เสนอแนะให้ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ทักษะ การสร้างสื่อ นวัตกรรม และบทเรียนด้วยวิธีการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (จันทวรรณ ปิยะวัฒน์, 2555)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานศึกษา ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 18 กำหนดว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น ฯลฯ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการ การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการตามความพร้อมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก” ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับให้การศึกษาและเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย จึงเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัยและเต็มศักยภาพตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นพื้นฐานของการศึกษาระดับสูงขึ้น

ดังนั้น การนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น จะต้องได้รับการสนับสนุน และได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพราะการพัฒนาคนคือการให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะฉะนั้นในส่วนของการขออนุญาตคือการจัดอบรมครูในการสร้างสื่อเทคโนโลยี ใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนนั้น ได้สอดคล้องกับงานวิจัยวรจกณา โตโพธิ์ไทย ได้ศึกษา สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร การพัฒนาครูซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงส่งเสริมให้จัดการอบรม เรื่องการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะช่วยให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน (วรจกณา โตโพธิ์ไทย, 2556) ส่วนงานวิจัยของพิสิฐ เมธาภักดิ์ ได้ศึกษา การพัฒนาและฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มา

ใช้ในการสอน เพื่อนำมาถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนมีการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน รวมถึงมีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (พิสิฐ เมธากัทร, 2562) ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ ได้ศึกษา การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ ของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนเสริมในการเรียนการสอนนั้นทำให้ทั้งคุณครูและเด็กเกิดการเรียนรู้ที่กว้างไกลสามารถนำโลกภายนอกมาสู่ชั้นเรียนได้ และเปิดโลกทัศน์ให้ความรู้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดอุดรธานี มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวนทั้งสิ้น 796 ศูนย์ โดยทั่วไปสภาพปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยี แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ ต้องจัดสรรดูแลในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนครูต้องทำหน้าที่หลักอย่างเต็มที่ ปลูกจิตสำนึกของครู เพื่อสร้างทักษะชีวิตให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อต้องมีความน่าสนใจสำหรับเด็กได้ดี 2) ด้านสื่อการใช้โสตทัศนูปกรณ์ TV, DVD ควรใช้ทีวีโดยการเชื่อมต่อระบบ WIFI โดยการเปิดยูทูปให้เด็ก ๆ เช่น ABC พยัญชนะต่าง ๆ เพลง การ์ตูน เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน ส่วนสื่อทีวี เครื่องเล่น DVD จะต้องมีสภาพใหม่ พร้อมใช้งาน เพราะในหลายศูนย์เด็กเล็กสื่อดังกล่าวมีไม่พร้อมใช้งาน สื่ออยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่ ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ และซ่อมบำรุงในทุก ๆ ปี 3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับคอมพิวเตอร์จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมาศูนย์ละ 1 ชุด เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อและเอกสารการสอนร่วมกับเอกสารธุรการต่าง ๆ มีการติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต Wifi เพื่อสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงสัญญาณต้องมีความเสถียร 4) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีบูรณาการ ควรใช้ทีวีดิจิทัล โดยผ่านการเชื่อมต่อระบบ WIFI โดยการเปิดยูทูปให้เด็ก ๆ เช่น ABC พยัญชนะต่าง ๆ เพลง การ์ตูน เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน และ 5) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการจัดฝึกอบรมการใช้งาน มีคู่มือในการใช้งานอย่างละเอียดครูสามารถแก้ไขปัญหา ซ่อมบำรุงได้ในเบื้องต้น สรุปได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีประเด็นสำคัญได้แก่ 1) พัฒนาการด้านเทคโนโลยีไม่มีที่สิ้นสุด 2) การพัฒนาครูทางด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง 3) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 4) งบประมาณการสนับสนุนจากภาครัฐไม่ทั่วถึง 5) ไม่สามารถนำซอฟต์แวร์ที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ได้อย่างเต็มที่ จากหลักการแนวคิดของปัญหา 5 ประการที่กล่าวมาข้างต้น จึงถือเป็นแนวทางหลักที่จะนำมาใช้เพื่อเป็นกรอบในการค้นหา ศึกษารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2555)

ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญ และมีความจำเป็นในการศึกษารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยชิ้นนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี สู่แนวทางในการนำไปใช้ เพื่อวางแผนปรับปรุงคุณภาพการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น และรวมถึงสามารถนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาตั้งแต่วัยเด็กเล็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน ที่มีอยู่ในบริบทนั้น และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี การวิจัยในระยะนี้ แบ่งการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร/ผู้อำนวยการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี จำนวน 15 คน ใช้วิธีคัดเลือกจากความสมัครใจ

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ปัญหาการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยต้องการศึกษาดังนี้ 1) เทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ 2) เทคโนโลยีสื่อดิจิทัล 3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) เทคโนโลยีบูรณาการ และ 5) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนเอกสารในงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดประเด็นและข้อคำถามและส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้
ตรวจสอบข้อคำถาม

3. ปรับปรุงข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์จากอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ
ความถูกต้องและเหมาะสมในข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of
Item Objective Congruence)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ
ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ เพื่อให้ขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
เพื่อนัดวันเวลาสัมภาษณ์

2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์
และสรุปและวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อหาข้อสรุป ในการสร้างเครื่องมือในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล นำผลการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
โดยการสังเคราะห์ และสรุปความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 2 วิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย คือ หัวหน้าศูนย์ฯ 80 ท่าน ครู 85 ศูนย์ ครูผู้ช่วย 85 คนคณะ
ครู ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 250 คน
ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยี
ในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert
Scale) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ร่างเอาไว้ไปขอความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขความถูกต้องและเหมาะสมขอคำปรึกษา
จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้ IOC ผลการพิจารณาจะมีค่าความ
สอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.67 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) จำนวน 30 ชุด
โดยใช้วิธี คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha - Coefficient) วิธีครอนบาค (Cronbach)
ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า .70

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย มีวิธีการ และขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการลงพื้นที่

2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D (Standard Division) โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified)

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์จากระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการสนทนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ/นักการศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ/นักการศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน เลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบบันทึกการประชุมและประเด็นการสนทนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือเชิญประชุมจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2. ประสานกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหางานวิจัย

3. นัดวันเวลาประชุมทำหนังสือเชิญพร้อมทั้งดำเนินการประชุมและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการประชุมและให้ผู้ช่วยวิจัยจดบันทึก

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากการบันทึกเอกสารและบันทึกเสียง นำข้อมูลมาแยกแยะ จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหาที่สำคัญจากการประชุมสนทนากลุ่มและสรุปภาพรวม

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการ/หัวหน้าศูนย์/ครูผู้ดูแลเด็ก 30 คน จังหวัดอุดรธานี ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานีเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Method) (ยุทธ ไกยวรรณ, 2545)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

2. จัดทำร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อันมีเนื้อหาครอบคลุมการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานีจากนั้นส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา

3. เมื่อแก้ไขปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำแบบประเมินที่สมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากทางบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล

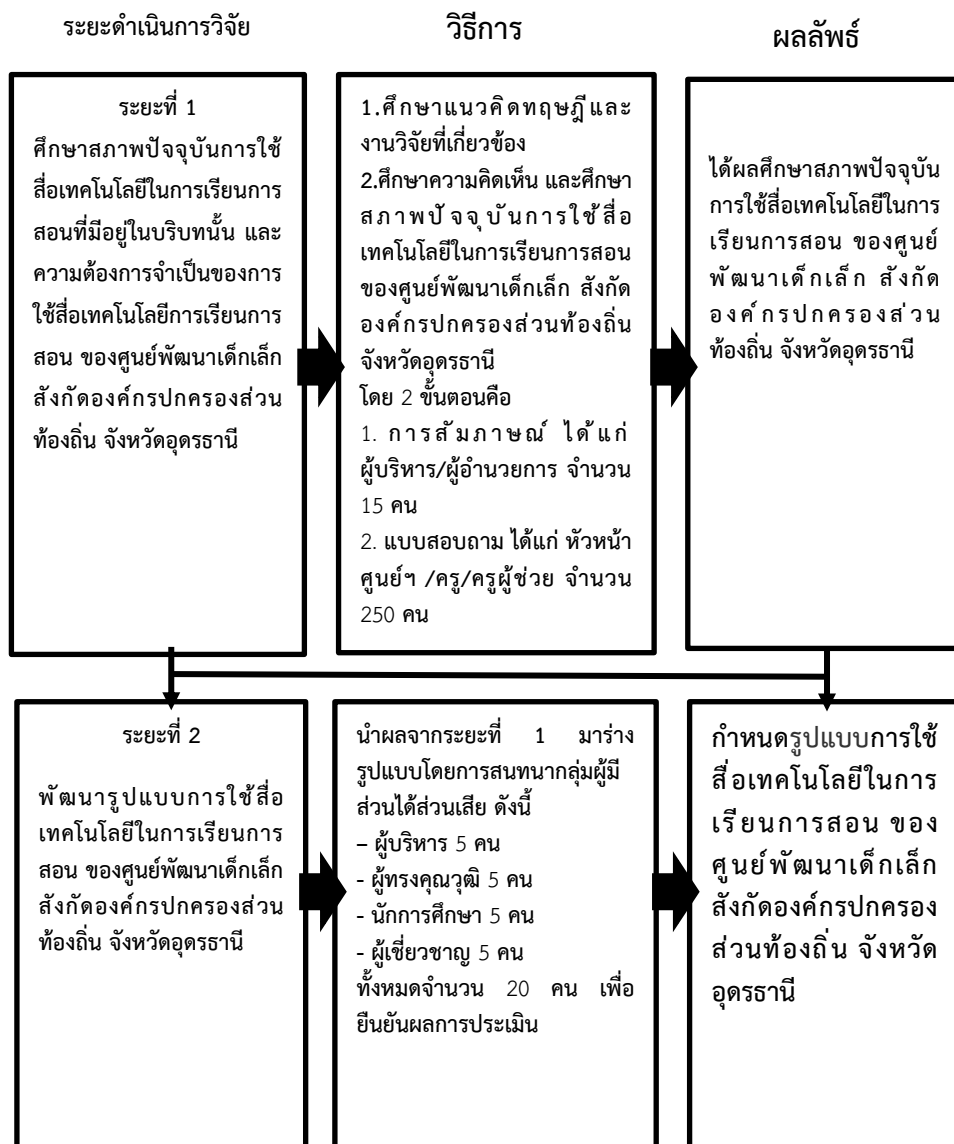
2. ประสานนัดหมายผู้เกี่ยวข้องจากนั้นนำแบบประเมินไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำแบบประเมินที่เก็บรวบรวม มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ซึ่งได้ประยุกต์มาจาก บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

วิธีดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ระยะ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานีพบว่าสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มี 5 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 เทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อนี้ ว่า 1) ต้องจัดสรรดูแลในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ครูต้องทำ หน้าที่หลักอย่างเต็มที่ ปฏิบัติงานหนักของครู เพื่อสร้างทักษะชีวิตให้กับเด็กปฐมวัยให้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 3) สื่อต้องมีความน่าสนใจสำหรับเด็กได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม 4) เป็นสื่อที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการ มีความปลอดภัย และมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 5) จัดสรรงบประมาณในการจัด ฝึกอบรมการสร้างสื่อสร้างสรรค์ ลำดับที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศฯ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อนี้ว่า 1) ควรใช้ทีวีดิจิทัล โดยผ่านการเชื่อมระบบ WIFI โดยการเปิดยู ทูบให้เด็ก ๆ เช่น ABC พยัญชนะต่าง ๆ เพลง การ์ตูน เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน 2) สื่อทีวี เครื่องเล่น DVD มีสภาพใหม่ พร้อมใช้งาน จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ และซ่อม บำรุงในทุก ๆ ปี ต้องไม่มีปัญหาในการใช้งาน 3) มีการจัดเข้าอบรมร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในศูนย์อื่น ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการใช้สื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน 4) มีมุมห้องเพื่อจัดกิจกรรมเข้าจังหวะหรือฐานกิจกรรมต่าง ๆ และมีห้องเรียนสำหรับเด็ก เหมือนห้องแห่งการเรียนรู้สำหรับเด็ก ลำดับที่ 3 เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อนี้ว่า 1) ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับคอมพิวเตอร์ จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมาศูนย์ละ 1 ชุด เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อ และเอกสาร การสอนรวมกับเอกสารธุรการต่าง ๆ 2) การติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต Wifi เพื่อสืบค้นข้อมูล ต่าง ๆ ต้องมีความเสถียร 3) มีการจัดฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้บุคลากร เพิ่มขีดความสามารถในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี ลำดับที่ 4 เทคโนโลยีบูรณาการ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อนี้ว่า 1) จัดฝึกอบรมการใช้งานระบบ DLTV ที่เป็น ระบบส่งสัญญาณระยะไกลผ่านดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนและการใช้ งานให้กับครูผู้สอนโดยตรง 2) ส่งเสริมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้านสำหรับเด็ก ร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสมอง จากสื่อสร้างสรรค์ของเด็กเล็ก 3) สร้างความร่วมมือให้หน่วยงานเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเด็ก ๆ เช่นการจัดกิจกรรมสหกรณ์ โดยนำสื่อ เทคโนโลยีที่น่าสนใจมา让孩子ได้ดู 4) การจัดทำคู่มือการใช้งานระบบ DLTV ให้รู้ขั้นตอนการ เชื่อมระบบติดตั้ง DLTV การเรียนรู้ช่องต่าง ๆ ของสัญญาณ แนะนำการสอนให้ตรงกับเด็ก ปฐมวัย เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้เครื่อง DLTV ให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด และ ลำดับที่ 5 สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อนำข้อมูลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิยืนยัน มีความเห็น สอดคล้องกัน

2. การพัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่ามี จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับ ความสำคัญ 2.1 เทคโนโลยีสิ่งพิมพ์ มี 6 กิจกรรม ได้แก่ 2.1.1 กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ การบรรยายชี้แจงส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้าน

อารมณ์ พัฒนาการทางด้านสังคม พัฒนาการทางด้านสติปัญญา 2.1.2 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ วาดภาพและระบายสี การสร้างภาพ 2 มิติที่เด็กเขียนลงไปด้วยความรู้สึกของตัวเองให้เป็น ลายเส้น รูปร่างหรือลวดลายต่าง ๆ ออกมาตามจินตนาการ และตอบได้ว่าเป็นรูปของอะไร
 2.1.3 กิจกรรมสร้างการเรียนรู้ จากภาพระบายสี โดยการฟังนิทาน และเลือกภาพที่เกี่ยวข้อง ในนิทาน นำมาระบายสีให้สวยงาม 2.1.4 กิจกรรมการพัฒนาก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ ในสภาพแวดล้อมที่ผ่อนคลาย โดยให้เด็กดูภาพถ่ายดิจิทัลและสามารถบอกได้ว่าเป็นภาพอะไร และกำลังทำอะไร 2.1.5 กิจกรรมพัฒนาการอ่านนิทานให้เด็กฟังจากเรื่องราวที่สำคัญในชุมชน หรือโครงการในพระราชดำริของในหลวง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างจินตนาการ จัด ประสบการณ์ที่ดี ฝึกทักษะด้านภาษา และการจดจำ ให้กับเด็กได้อย่างเหมาะสม
 2.1.6 กิจกรรมการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สร้างความ เพลิดเพลินให้แก่เด็ก 2.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มี 4 กิจกรรม ได้แก่ 2.2.1 กิจกรรม การพัฒนาทักษะเชิงสร้างสรรค์ขั้นพื้นฐาน สร้างวินัยให้กับเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น อย่างมีความสุข ภายใต้กฎระเบียบในชั้นเรียน 2.2.2 กิจกรรมสร้างสื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี มี ความเหมาะสม ให้เด็กได้ฝึกคิด ฝึกพูด 2.2.3 กิจกรรมพัฒนาเชิงสร้างสรรค์สร้างประสบการณ์ ที่ดีให้กับเด็ก ทางด้านอารมณ์ ร่างกายการเคลื่อนไหว ร้องเพลง กิจกรรมเข้าจังหวะ ให้เด็ก ๆ ได้เกิดความสุขสนุกสนาน 2.2.4 กิจกรรมสร้างทักษะการเรียนรู้ และสร้างจินตนาการให้เกิดขึ้น โดยการศึกษาจากสื่อ สร้างโลกใบเล็กเพื่อให้เด็กได้ศึกษาหาความรู้ 2.3 เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มี 4 กิจกรรม ได้แก่ 2.3.1 กิจกรรมการฝึกอบรมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกกฎหมายเพื่อการอัปเดต โปรแกรมให้ทันสมัย และสามารถขอคำปรึกษาจากเจ้าของซอฟต์แวร์นั้นได้ เมื่อโปรแกรมมี ปัญหา หรือต้องการคำแนะนำ 2.3.2 กิจกรรมการเรียนรู้ระบบคอมพิวเตอร์ ความเหมาะสมใน การใช้งาน เพื่อการจัดหาคอมพิวเตอร์ที่ตรงกับความต้องการอย่างเพียงพอ 2.3.3 กิจกรรมการ เรียนรู้ระบบการทำงานของฮาร์ดแวร์ และการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์ เบื้องต้น ในกรณีที่ครูไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ 2.3.4 กิจกรรมการเรียนรู้การเชื่อมต่อ สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือ ในกรณีที่สัญญาณล่มหรือขาดหายในเวลาที่กำลัง จัดการเรียนการสอน 2.4 เทคโนโลยีบูรณาการ มี 7 กิจกรรม ได้แก่ 2.4.1 โครงการฝึกอบรม การใช้ระบบ DLTV ขั้นพื้นฐานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูผู้สอน เพื่อนำไปจัดการ เรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง 2.4.2 กิจกรรมการทำคู่มือการใช้เครื่อง DLTV เพื่อการศึกษา หน้าที่ต่าง ๆ ในระบบเพื่อการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ให้กับ ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถอำนวยความสะดวกได้ 2.4.3 กิจกรรมการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เด็กรัก ในความเป็นไทย ความมีคุณธรรม และจริยธรรม ความมีหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี 2.4.4 กิจกรรมการสร้างประสบการณ์ที่ดี เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักบ้านเกิดตามแนวพระราชดำริ 2.4.5 กิจกรรมการพัฒนาฝึกอบรมการใช้ประโยชน์จากระบบ DLTV ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2.4.6 กิจกรรมการพัฒนาฝึกทักษะการเรียนรู้ และการสร้างจินตนาการให้กับเด็ก

2.4.7 กิจกรรมการสร้างประโยชน์จากสื่อ DLTV เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และ 2.5 สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ มี 5 กิจกรรม ได้แก่ 2.5.1 กิจกรรมการฝึกอบรมการสรรหาสื่อมัลติมีเดีย เพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง 2.5.2 กิจกรรมการพัฒนาเพื่อสร้างทักษะในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญกับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ 2.5.3 กิจกรรมที่สามารถดึงดูดให้เด็กเกิดความน่าสนใจในสื่อมัลติมีเดีย เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน 2.5.4 กิจกรรมการพัฒนาด้านการสร้างทักษะกระบวนการเรียนรู้และการสร้างจินตนาการอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมกับวัย 2.5.5 กิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้สติปัญญา ได้ตอบแบบมีปฏิสัมพันธ์ กับครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ 2.5.6 กิจกรรมการพัฒนาทางด้านร่างกาย และสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับเด็ก ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) เทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ 2) เทคโนโลยีโสตทัศนูปกรณ์ 3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) เทคโนโลยีบูรณาการ และ 5) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมทุกด้าน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี พบว่า พบว่าสภาพปัญหาการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน มี 5 ลำดับ ได้แก่ ความสำคัญลำดับที่ 1) เทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ 2) เทคโนโลยีโสตทัศนูปกรณ์ 3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) เทคโนโลยีบูรณาการ และ 5) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ อาจเนื่องมาจากสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลให้เกิดความต้องการในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูง สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ พรหมจันทร์ ศึกษาการสร้างสื่อเทคโนโลยีประสานความจริง (AR) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมกันที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องดอกไม้ เมืองหลวง และอาหารประจำชาติอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความต้องการของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีผสมผสานความจริง (AR) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมกันเรื่องดอกไม้ เมืองหลวง และอาหารประจำชาติอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สื่อเทคโนโลยีผสมผสานความจริง (AR) คุณภาพระดับดี ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก จากงานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งปัจจัยที่มีผลในการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้

ในการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากความต้องการลดภาระของครูผู้สอนลง หรือจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ (เบญจวรรณ พรหมจันทร์, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิช คำมูล ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตอำเภอปาง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า สภาพปัจจุบันครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและปฏิบัติการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการวัดผลประเมินผลได้มีการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน เพื่อลดภาระของครูผู้สอน และควรเพิ่มประสิทธิภาพของครู โดยการพัฒนาคูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการสาระการเรียนรู้ (ณิช คำมูล, 2552) สอดคล้องกับ งานวิจัยของพนทิพย์ ภูติยา ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับกลาง บุคลากรในโรงเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน การเสนอแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยเน้นการพัฒนากระบวนการใช้งานการจําตอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนและการประชาสัมพันธ์ (พนทิพย์ ภูติยา, 2550)

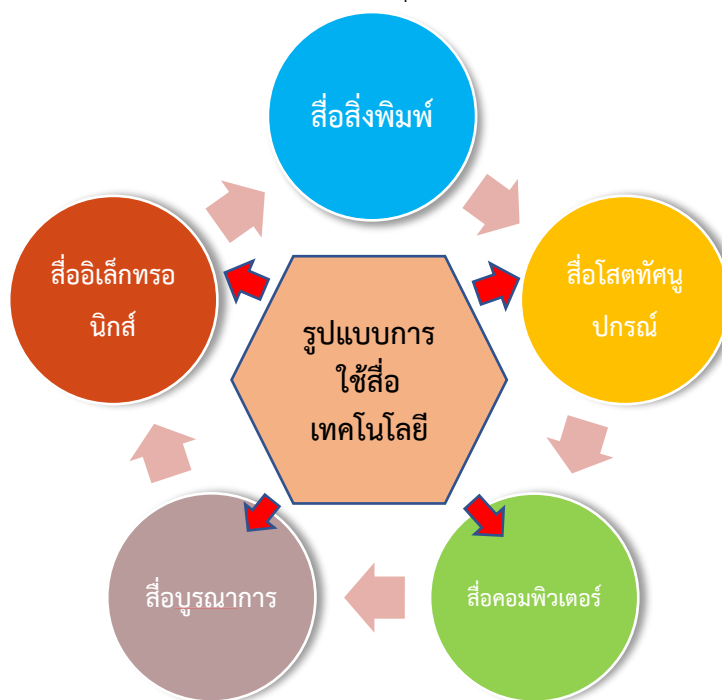
2. ผลการพัฒนารูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) เทคโนโลยีสิ่งพิมพ์ 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) เทคโนโลยีบูรณาการ และ 5) สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตมาศ โกศลชื่น วิจิตร ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาลพบว่าขั้นตอนในการสร้างรูปแบบ มีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 1) ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนารูปแบบ 2) สร้างรูปแบบตามกรอบแนวคิด 3) ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยใช้วิธีการการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 4) สร้างเครื่องมือประกอบการเรียนการสอน

5) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 6)ศึกษานำร่องเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยนำไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียน การสอนประกอบด้วย 1) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง 2) วิเคราะห์ประสิทธิผลของรูปแบบ (จินตามาต โกศลชื่นวิจิตร, 2551)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้คือรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ดังแสดงในภาพด้านล่าง

ภาพที่ 1 รูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

จากการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่คือรูปแบบการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น สื่อต้องมีความน่าสนใจสำหรับเด็กได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการเสริม พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม 2) ด้านเทคโนโลยี โสตทัศนูปกรณ์ เช่น ใช้ทีวีดิจิทัล โดยผ่านการเชื่อมระบบ WIFI โดยการเปิดยูทูปให้เด็ก ๆ เช่น ABC พยัญชนะต่าง ๆ เพลง การ์ตูน เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน 3) ด้านเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคอมพิวเตอร์ศูนย์ละ 1 ชุด เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อ และ เอกสารการสอนร่วมกับเอกสารธุรการต่าง ๆ ติดตั้งสัญญาณอินเทอร์เน็ต Wifi เพื่อสืบค้นข้อมูล ต่าง ๆ ต้องมีความเสถียร 4) ด้านเทคโนโลยีบูรณาการ เช่น อบรมการใช้งานระบบ DLTV ที่เป็นระบบส่งสัญญาณระยะไกลผ่านดาวเทียมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอนและ การใช้งานให้กับครูผู้สอนโดยตรง และ 5) ด้านสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี โดยทั่วไป สภาพโดยทั่วไปของการใช้สื่อ พบว่า ในส่วนของฝ่ายบริหาร จะจัดสรรดูแลในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง ตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ คืองบประมาณจะถูกจัดสรรไปในเรื่องของการบำรุงรักษาซ่อมแซม อาคารสถานที่ เพราะการขยายอาคาร หรือต่อเติมเพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ปัญหาทั่วไปในการใช้สื่อ พบว่า บุคลากรหรือครูไม่สามารถใช้สื่อได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพราะขาดการเรียนรู้ การฝึกอบรมที่ไม่ตรงกับการเรียนการสอน บุคลากรครูผู้ช่วยไม่จบตรงวุฒิครูปฐมวัย การเอาใจใส่ดูแลจึงได้ไม่เต็มที่ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อความต้องการในกรณีที่มีสื่อที่ทันสมัย เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในช่วงเวลานั้น ทำให้ขาดโอกาสในการใช้สื่อ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี ยุทธศาสตร์การพัฒนาการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ บัตรคำ ของการเรียนรู้ที่พัฒนาการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี และ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีในของ DLTV เพื่อพัฒนาวิวัฒนาการสู่ยุคดิจิทัล ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- จันทวรรณ ปิยะวัฒน์. (2555). ปัญหาเทคโนโลยีทางการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://www.gotoknow.org/posts/510530>.
- จินตมาศ โกศลชื่นวิจิตร. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมดูแลอย่างเอื้ออาทรของนักศึกษาพยาบาล. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ชนิตร ภูากัญจน์. (2556). เรื่องตัวจริงเสียงจริงของการศึกษาไทย. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://www.kroothaiban.com/news-id4134.html>.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2555). การส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://www.bkw.ac.th/onet/2555>.
- ณัฐ คำมูล. (2552). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก https://data.bopp-obec.info/web/index_kru_detail.php?id=140711&Area_CODE=5602&School_ID=1056320121.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ พรหมจันทร์. (2556). การสร้างสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศความจริง (AR) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมกันที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ดอกไม้ เมืองหลวง และอาหารประจำชาติอาเซียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พันทิพย์ ภูติยา. (2550). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองสกลนคร. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิสิฐ เมธาภัทร. (2562). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อการสอนประเภทเกมสำหรับแผนการจัดการเรียนรู้วิชาชีว. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://www.journal.kmutnb.ac.th>
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2545). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วรางคณา โตโพธิ์ไทย. (2556). การให้ความรู้โดยการใช้ชุดฝึกอบรมเรื่องการวิจัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอน. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://www.stou.ac.th/eknowledge/>.
- สุวัฒน์ ธรรมสุนทร. (2555). การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม. เรียกใช้เมื่อ 23 กันยายน 2562 จาก <http://teacher80std.blogspot.com/2012/07/124.html>.